

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 1 kwietnia 1988 r.

w sprawie uznania przychodów agentów wykonujących działalność w imieniu jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej i umowy na warunkach zlecenia za podlegające podatkowi od wynagrodzeń oraz w sprawie opłacania podatku wyrównawczego przez tych agentów.

Na podstawie art. 4 ust. 3 pkt 1 i art. 5 ust. 1 pkt 17 i ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 41 z późniejszymi zmianami) oraz art. 9 pkt 1 i 4, art. 18 ust. 3 i art. 38 pkt 2—4 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i z 1985 r. Nr 12, poz. 50) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za podlegające podatkowi od wynagrodzeń przychody osiągane przez osoby fizyczne z tytułu prowadzenia, w imieniu jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia, działalności wytwórczej, usługowej i handlowej.

§ 2. Osoby wykonujące działalność określoną w § 1, zwane dalej „agentami”, opłacają od przychodów z tej działalności, z zastrzeżeniem § 14, podatek od wynagrodzeń w formie zryczałtowanej.

§ 3. 1. Podstawę opodatkowania zryczałtowanym podatkiem od wynagrodzeń stanowi dochód agenta osiągnięty w roku podatkowym.

2. Dochód w rozumieniu ust. 1 stanowi różnicę pomiędzy przychodem uzyskanym w roku podatkowym kosztami uzyskania tego przychodu.

§ 4. Przychodem agenta w rozumieniu § 2 są:

- 1) w wypadku działalności na podstawie umowy agencyjnej — otrzymana w roku podatkowym prowizja,
- 2) w wypadku działalności na podstawie umowy na warunkach zlecenia — uzyskane w roku podatkowym wpływy za świadczenia wykonywane w ramach tej działalności.

§ 5. 1. Kosztami uzyskania przychodów, o których mowa w § 3 ust. 2, są wszelkie koszty ponoszone w celu osiągnięcia tych przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w ust. 4.

2. Za koszty uzyskania przychodów uważa się również:

- 1) równowartość szkody w przedmiotach majątkowych służących do uzyskania przychodów, w odniesieniu do których stosuje się odpisy na zużycie, w wysokości nie wyrównanej odszkodowaniem ubezpiecze-

niowym i odpisami z tytułu zużycia; równowartość tę potrąca się z przychodów uzyskanych w tym roku, w którym szkoda powstała.

- 2) odsetki od długów i trwałe ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów,
- 3) składki na rzecz organizacji społeczno-zawodowych, do których przynależność agenta jest obowiązkowa,
- 4) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe pozostające w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem podatku od spadków i darowizn, podatku od wynagrodzeń agenta oraz podatku wyrównawczego,
- 5) wydatki na nabycie przedmiotów majątkowych, jeżeli jednostkowy koszt nabycia przedmiotu nie przekracza 60.000 zł,
- 6) odpisy na zużycie przedmiotów majątkowych, stanowiących własność agenta, w wysokości ustalonej w odrębnych przepisach dla celów podatku dochodowego od jednostek gospodarki nie uspołecznionej,
- 7) wynikającą z umowy zryczałtowaną odpłatność na rzecz zleceniodawcy.

3. Koszty uzyskania przychodów są potrącalne tylko tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione, wyjątkiem należnej zryczałtowanej odpłatności na rzecz zleceniodawcy, która stanowi koszt uzyskania przychodów, chociażby jej jeszcze nie uiszczono, jeżeli odnosi się do danego roku podatkowego.

4. Do kosztów uzyskania przychodów nie zalicza się:

- 1) wydatków na nabycie, powiększenie lub ulepszenie źródła przychodów, z wyjątkiem wydatków, o których mowa w ust. 2 pkt 5,
- 2) wydatków na spłatę długów,
- 3) odsetek od własnego kapitału włożonego w źródło przychodów,
- 4) wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego agenta i na utrzymanie członków jego rodziny,
- 5) datków i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 6) kosztów egzekucyjnych,
- 7) grzywien i kar pieniężnych.

5. Kwota jednostkowego kosztu nabycia przedmiotu majątkowego, określona w ust. 2 pkt 5, poczynając od roku podatkowego 1989 podlega w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen określonego w centralnym planie rocznym. Wysokość kosztu na każdy rok podatkowy jest ogłaszana w Monitorze Polskim, w drodze obwieszczenia Ministra Finansów, w terminie do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy.

§ 6. 1. W celu ustalenia dochodu, o którym mowa w § 3, koszty uzyskania przychodu przyjmuje się w wysokości udowodnionej przez agenta.

2. Koszty uzyskania przychodu w odniesieniu do agentów wykonujących działalność na podstawie umowy agencyjnej określa się w wysokości 30% przychodów, chyba że faktycznie poniesione i udowodnione przez agenta koszty są wyższe.

§ 7. 1. Agenci wykonujący działalność na podstawie umowy na warunkach zlecenia, z wyjątkiem wymienionych w ust. 2, dla celów ustalenia dochodu są obowiązani prowadzić księgę przychodów i rozchodów według ustalonego wzoru.

2. Obowiązek prowadzenia księgi przychodów i rozchodów nie dotyczy agentów, o których mowa w § 13 ust. 2 oraz § 14 pkt 2.

§ 8. W wypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami urząd skarbowy, na wniosek agenta, może zwolnić go od obowiązku prowadzenia księgi przychodów i rozchodów. Wniosek powinien być złożony w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok podatkowy, którego dotyczy, a w razie rozpoczęcia wykonywania działalności agencyjnej w ciągu roku podatkowego — w terminie 7 dni od rozpoczęcia tej działalności.

§ 9. Księga przychodów i rozchodów oraz związane z jej prowadzeniem dokumenty powinny stale znajdować się w miejscu określonym jako siedziba wykonywanej działalności. W uzasadnionych wypadkach urząd skarbowy właściwy w sprawie podatku od wynagrodzeń może zezwolić na prowadzenie i przechowywanie księgi wraz z dokumentami w innym określonym miejscu.

§ 10. 1. Księga przychodów i rozchodów powinna być prowadzona zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i objaśnieniami zamieszczonymi we wzorze księgi.

2. Przed rozpoczęciem zapisów księgi przychodów i rozchodów powinna być przedstawiona do poświadczenia urzędowi skarbowemu.

3. Zapisy w księdze przychodów i rozchodów dotyczące zakupu materiałów (surowców) i towarów handlowych powinny być dokonywane niezwłocznie po ich otrzymaniu, najpóźniej przed przekazaniem do magazynu, przerobu lub sprzedaży, a zapisy dotyczące sprzedaży (przychodów) — jeden raz dziennie, po zakończeniu dnia.

§ 11. 1. Zapisy w księdze przychodów i rozchodów dotyczące wydatków za świadczenia rzeczy i usług, z wyjątkiem określonych w ust. 2—4, powinny być udokumentowane rachunkami odpowiadającymi warunkom określonym w odrębnych przepisach.

2. Zakup materiałów (surowców) w uspołecznionych jednostkach handlu detalicznego może być, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 2, dokumentowany paragonami zaopatrzonymi w pieczęć jednostki wydającej paragon i określającymi ilość, cenę jednostkową oraz kwotę, za jaką dokonano zakupu. Na odwrocie paragonu agent powinien uzupełnić jego treść wpisując swoje nazwisko (nazwę zakładu) oraz rodzaj (nazwę) zakupionego materiału.

3. Na udokumentowanie zapisów w księdze przychodów i rozchodów dotyczących wydatków mogą być przedstawione dokumenty zaopatrzone w datę i podpisy osób, które bezpośrednio dokonały wydatków (dowody wewnętrzne), określające: przy zakupie — rodzaj materiału lub towaru handlowego oraz ilość i cenę jednostkową, a w innych wypadkach — cel wydatków. Dowody takie mogą dotyczyć wyłącznie:

- 1) zakupu u rolników produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, nie przerobionych sposobem przemysłowym, z wyjątkiem kwiatów przeznaczonych do dalszej odsprzedaży,
- 2) zakupu w uspołecznionych jednostkach handlu detalicznego materiałów pomocniczych, określonych w § 12 ust. 1 pkt 3,
- 3) kosztów przejazdów, diet i ryczałtów za noclegi w wysokości nie przekraczającej norm obowiązujących w przedsiębiorstwach państwowych.

4. Nie wymagają udokumentowania zapisy w księdze przychodów i rozchodów dotyczące wydatków, których kwota nie przekracza:

przy przychodzie rocznym zł:

ponad	do	
	5.000.000	5% od kwoty przychodu
5.000.000	10.000.000	250.000 zł + 4% od nadwyżki przychodu ponad 5.000.000 zł,
10.000.000	20.000.000	450.000 zł + 3% od nadwyżki przychodu ponad 10.000.000 zł,
20.000.000	50.000.000	750.000 zł + 2% od nadwyżki przychodu ponad 20.000.000 zł,
50.000.000		1.350.000 zł + 1% od nadwyżki przychodu ponad 50.000.000 zł.

§ 12. 1. Przed zaprowadzeniem księgi przychodów i rozchodów oraz na koniec każdego roku podatkowego, a także w razie rozwiązania umowy z agentem w ciągu roku podatkowego lub zmiany stanu osobowego agentów, którym placówka została powierzona do prowadzenia na zasadach agencyjnych, powinien być sporządzony z natury spis towarów handlowych, materiałów podstawowych i pomocniczych, półwyrobów, wyrobów gotowych, braków i odpadków, z tym że:

- 1) towarami handlowymi są towary przeznaczone do sprzedaży w stanie nie przerobionym,
- 2) materiałami (surowcami) podstawowymi są materiały, które w wyniku procesu produkcyjnego stają się główną substancją gotowego wyrobu; do materiałów podstawowych zalicza się również materiały stanowiące część składową (montażową) wyrobu lub ściśle z wyrobem związane (np. puszki konserwowe),
- 3) materiałami pomocniczymi są materiały nie będące materiałami podstawowymi, które bezpośrednio oddają wyrobowi swe właściwości albo pośrednio są zużywane w związku z działalnością produkcyjną lub świadczeniem usług,
- 4) półwyrobami są wyroby własnej produkcji, której proces nie został całkowicie zakończony; półwyroby obcej produkcji zalicza się do materiałów podstawowych,
- 5) wyrobami gotowymi są wyroby własnej produkcji, której proces został całkowicie zakończony,
- 6) brakami są nie odpowiadające wymaganiom technicznym wyroby własnej produkcji całkowicie wykonane bądź też doprowadzone do określonej fazy produkcji; brakami są również towary handlowe, które wskutek uszkodzenia lub zniszczenia w czasie transportu bądź magazynowania utraciły częściowo swą pierwotną wartość,
- 7) odpadkami są materiały, które na skutek procesów technologicznych lub na skutek zniszczenia albo uszkodzenia utraciły całkowicie swą pierwotną wartość użytkową.

2. O zamiarze sporządzenia spisu z natury w innym terminie niż na dzień 31 grudnia agenci obowiązani są zawiadomić urząd skarbowy w terminie tygodniowym przed datą sporządzenia tego spisu.

3. Spis z natury nabytych materiałów i towarów handlowych wycenia się według kosztów nabycia albo według ceny rynkowej z dnia sporządzenia spisu, jeżeli cena ta jest niższa od kosztów nabycia; spis z natury półwyrobów, wyrobów gotowych i braków własnej produkcji wycenia się według kosztu wytworzenia, a odpadków — w wartości jednego złotego.

4. Spis z natury powinien być wpisany do księgi przychodów i rozchodów według poszczególnych rodza-

jów jego składników lub w jednej pozycji (sumie), jeżeli na podstawie spisu zostało sporządzone odrębne, szczegółowe zestawienie poszczególnych jego składników. Zestawienie to powinno być złożone urzędowi skarbowemu łącznie z księgą przychodów i rozchodów.

5. Spis z natury powinien być wyceniony najpóźniej w terminie przewidzianym do złożenia deklaracji w sprawie zaliczki na podatek od wynagrodzeń za grudzień.

§ 13. 1. Zryczałtowany podatek od wynagrodzeń, z zastrzeżeniem ust. 2, wynosi 20% kwoty dochodu.

2. Zryczałtowany podatek od wynagrodzeń wynosi miesięcznie od przychodów agentów prowadzących na podstawie umowy na warunkach zlecenia wyłącznie:

1) punkty repasacji pończoch	1500 zł,
2) szewstwo naprawkowe	2100 zł,
3) szatnie	1500 zł,
4) pola biwakowe	3000 zł,
5) wypożyczalnie sprzętu turystycznego i sportowego	2500 zł.

§ 14. Zwalnia się od podatku od wynagrodzeń przychody agentów:

- 1) prowadzących działalność na podstawie umowy agencyjnej,
- 2) prowadzących szalety na podstawie umowy na warunkach zlecenia.

§ 15. Agenci, o których mowa w § 13 ust. 2, obowiązani są wpłacać należny podatek od wynagrodzeń, bez wezwania, na rachunek bankowy lub do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie do dnia 15 następnego miesiąca za miesiąc ubiegły. Pozostali agenci obowiązani są wpłacać w ten sam sposób i w tym samym terminie zaliczki na podatek od wynagrodzeń od dochodu osiągniętego w danym miesiącu, składając równocześnie w urzędzie skarbowym deklaracje według ustalonego wzoru; zaliczkę za grudzień stanowi różnica pomiędzy kwotą podatku od wynagrodzeń należnego od dochodu osiągniętego w roku podatkowym a sumą zaliczek za poprzednie miesiące tego roku.

§ 16. Jeżeli agent osiąga równocześnie przychody podlegające opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem od wynagrodzeń według przepisów niniejszego rozporządzenia oraz inne przychody, przychody podlegające opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem od wynagrodzeń traktuje się jako wypłacone przez pierwszego płatnika.

§ 17. 1. Agenci obowiązani są wpłacać po upływie każdego miesiąca zaliczki na podatek wyrównawczy od dochodu osiągniętego w tym miesiącu, po odliczeniu od

tego dochodu należnej składki na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne i należnego podatku od wynagrodzeń agenta — w wysokości wynikającej z miesięcznej tabeli podatkowej.

2. Tabele podatkowe zawierające obliczone kwoty podatku wyrównawczego od poszczególnych kwot dochodu za okresy miesięczne, kwartalne i roczne stanowią załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów.

3. Obowiązek wpłacania zaliczek powstaje poczynając od miesiąca, w którym dochody agenta uzyskane od początku roku, obliczone w stosunku rocznym, osiągnęły kwotę powodującą powstanie obowiązku podatkowego.

4. Dochód w stosunku rocznym oblicza się, dzieląc sumę dochodów osiągniętych w poszczególnych miesiącach od początku roku lub od miesiąca rozpoczęcia działalności przez liczbę tych miesięcy i pomnożenie tak obliczonej kwoty dochodu przez dwanaście, a w razie rozpoczęcia działalności w ciągu roku — przez liczbę miesięcy od miesiąca rozpoczęcia działalności do końca roku.

5. W razie powstania obowiązku płacenia zaliczek w ciągu roku, zaliczkę oblicza się w następujący sposób:

- 1) od dochodu obliczonego w stosunku rocznym ustala się kwotę podatku należnego według tabeli podatku za okres roczny,
- 2) kwotę podatku ustaloną w sposób określony w pkt 1 dzieli się przez dwanaście, a w razie rozpoczęcia działalności w ciągu roku — przez liczbę miesięcy od miesiąca rozpoczęcia działalności do końca roku.

6. Urząd skarbowy, na wniosek agenta, może zaniechać lub ograniczyć pobór zaliczek, jeżeli agent zamierza skorzystać z odliczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku wyrównawczym (Dz. U. Nr 42, poz. 188 i z 1984 r. Nr 52, poz. 268), i udowodni wysokość wydatków podlegających odliczeniu.

7. Miesięczne zaliczki na podatek wyrównawczy agent wpłaca na rachunek bankowy lub do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie do dnia 15 następnego miesiąca za miesiąc ubiegły, składając w tym samym terminie w urzędzie skarbowym deklaracje według ustalonego wzoru.

§ 18. Agenci, na których zgodnie z odrębnymi przepisami ciąży obowiązek złożenia zeznania w sprawie podatku wyrównawczego za dany rok podatkowy, obowiązani są w terminie przewidzianym do złożenia tego zeznania uiścić dopłatę do zaliczek na podatek wyrównawczy w wysokości różnicy pomiędzy kwotą tego podatku przypadającą od dochodu wynikającego z zeznania rocznego w sprawie podatku wyrównawczego a kwotą wpłaconych zaliczek.

§ 19. Agenci obowiązani są w składanym zeznaniu rocznym w sprawie podatku wyrównawczego zaznaczyć fakt prowadzenia księgi przychodów i rozchodów oraz dołączyć do tego zeznania księgę przychodów i rozchodów, zamkniętą w sposób określony w objaśnieniach zamieszczonych we wzorze tej księgi.

§ 20. Agenci, którzy nie osiągnęli dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem wyrównawczym i na

których nie ciąży obowiązek złożenia zeznania w sprawie podatku wyrównawczego, obowiązani są dołączyć zamkniętą księgę przychodów i rozchodów do deklaracji w sprawie podatku od wynagrodzeń za grudzień (§ 15).

§ 21. W 1988 r. agent może:

- 1) złożyć wniosek, o którym mowa w § 8, w terminie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia rozporządzenia,
- 2) rozpocząć zapisy w księdze przychodów i rozchodów od dnia 1 czerwca 1988 r.; wpływy i wydatki za okres sprzed dnia rozpoczęcia zapisów powinny być wpisane do księgi przychodów i rozchodów w poszczególnych kolumnach księgi w kwotach „razem — za miesiąc”.

§ 22. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 lutego 1982 r. w sprawie uznania niektórych przychodów za podlegające opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 5, poz. 36 i z 1983 r. Nr 65, poz. 295) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 pkt 26 skreśla się;
- 2) w § 2 w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „oraz osobom prowadzącym na podstawie umowy agencyjnej zakłady gastronomiczne” skreśla się;
- 3) w § 3:
 - a) w ust. 1 wyrazy „pkt 1—19, 22 i 26” zastępuje się wyrazami „pkt 1—19 i 22”,
 - b) ust. 3 skreśla się;
- 4) w § 4 w ust. 1:
 - a) w pkt 3 skreśla się wyrazy „oraz pkt 26 w odniesieniu do osób prowadzących zakłady usługowe”,
 - b) w pkt 5 skreśla się wyrazy „oraz pkt 26 w odniesieniu do osób prowadzących placówki usług noclegowych”.

§ 23. 1. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 listopada 1983 r. w sprawie uznania przychodów agentów wykonujących działalność w imieniu jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy na warunkach zlecenia za podlegające podatkowi od wynagrodzeń oraz w sprawie opłacania podatku wyrównawczego przez tych agentów (Dz. U. Nr 65, poz. 295).

2. Przepisy rozporządzenia wymienionego w ust. 1 mają jednak zastosowanie w 1988 r. w odniesieniu do agentów, którzy prowadzą działalność na podstawie umów zawartych przed dniem 1 kwietnia 1988 r., chyba że agent w terminie określonym w § 21 pkt 2 złoży wniosek o zastosowanie opodatkowania na zasadach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że w 1988 r. ma zastosowanie, z zastrzeżeniem § 23 ust. 2, do agentów, którzy prowadzą działalność na podstawie umów zawartych po dniu 31 marca 1988 r.

Minister Finansów: *B. Samojlik*